
OUR LOSSES

ТРАВЛІССВ Анатолій Павлович
11.09.1929–19.09.2016

Вітчизняна і світова наука зазнала непоправної втрати. Пішов із життя видатний ґрунтознавець, класичний еколог і біогеоценолог, вчений-геоботанік, лісознавець Анатолій Павлович Травлєєв – член-кореспондент Національної академії наук України, доктор біологічних наук, професор, голова Наукової ради з проблем ґрунтознавства НАН України, заслужений діяч науки і техніки України, лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки.

Кандидатську дисертацію А. П. Травлєєв захистив у 1961 р., докторську – у 1972 р.

З 1971-го по 1992 р. А. П. Травлєєв очолював колектив кафедри геоботаніки, ґрунтознавства та екології Дніпропетровського національного університету.

У 1992 р. А. П. Травлєєв за вагомих внесок у розвиток вітчизняної науки був обраний членом-кореспондентом НАН України, а у 2000 р. йому присвоєно почесне звання «Заслужений діяч науки і техніки України».

У 2008 р. його роботи були відзначені Державною премією України в галузі науки і техніки.

А. П. Травлєєв протягом 45 років був головним редактором фахового міжвузівського журналу «Питання степового лісознавства та лісової рекультивациі земель». За його ініціативою та безпосередньою участю були засновані фахові журнали «Екологія та ноосферологія» (у 1995 р.) та «Ґрунтознавство» (у 2001 р.). Він входив до складу редакційних колегій багатьох вітчизняних та іноземних наукових журналів.

Протягом 25 років А. П. Травлєєв був головою спеціалізованої вченої ради для захисту докторських та кандидатських дисертацій у Дніпропетровському національному університеті за спеціальністю «Екологія».

Понад 50 років А. П. Травлєєв керував роботою Комплексної експедиції Дніпропетровського національного університету імені Олеся Гончара з дослідження лісів степової зони України та Молдови, а також Науково-навчальним центром ДНУ «Присамарський міжнародний моніторинговий стаціонар ім. О. Л. Бельгарда», який побудовано в середній течії р. Самари Дніпровської (с. Андріївка, Новомосковський р-н, Дніпропетровська обл.) під його безпосереднім керівництвом.

А. П. Травлєєв – заслужений професор Дніпропетровського національного університету імені Олеся Гончара та Університету м. Кордобі (Іспанія).

А. П. Травлєєв був головою Наукової ради з проблем ґрунтознавства НАН України, заступником генерального секретаря Українського товариства ґрунтознавців та агрохіміків, почесним членом Докучаєвського товариства ґрунтознавців, Українського товариства ґрунтознавців та агрохіміків, Українського ботанічного товариства.

За ініціативою та під керівництвом А. П. Травлєєва в 1970-ті роки на відвалах вугільної промисловості в Західному Донбасі були створені експериментально-виробничі ділянки лісової рекультивациі. Утворені в цих умовах конструкції штучних ґрунтів проявили високий лісорослинний ефект, а випробувані лісові культури до цього часу зберігають меліоративне та рекреаційне значення. Понад 35 років А. П. Травлєєв був головним координатором рекультивацийних робіт і куратором із питань степового лісознавства.

А. П. Травлєєв разом із О. Л. Бельгардом є засновником наукової школи «Степове лісознавство та лісова рекультивація земель», наукові здобутки якої визнані в Україні та в інших державах.

А. П. Травлєєв був організатором і науковим керівником 25 наукових конференцій, 5 українських з'їздів. Його наукові досягнення і концепції узагальнено в 8 монографіях, 225 наукових статтях, 17 навчально-методичних посібниках. Ним підготовлено 34 кандидати та 15 докторів наук.

А. П. Травлєєв був людиною багатію та щедрої душі, щирим і відданим учнем професора О. Л. Бельгарда, справжнім ученим-біогеоценологом, що безмежно любив нашу землю і керував польовими дослідженнями екологічних зв'язків між ґрунтами і рослинністю.

Читаючи лекції студентам факультету біології, екології та медицини, він усіх вражав своєю ерудицією, ораторським талантом, знанням не лише біогеоценології, геоботаніки, ґрунтознавства, але й багатьох суміжних дисциплін, а також літератури, мистецтва та музики.

Світла пам'ять про Анатолія Павловича Травлєєва, видатного вченого і людину, назавжди збережеться в серцях колег, учнів, усіх, кому довелося зустріти його на своєму життєвому шляху. Його ім'я назавжди вписано в історію та розквіт біогеоценології, ґрунтознавства, геоботаніки та екології в нашій країні.

З почуттям глибокої скорботи висловлюємо щире співчуття родині Анатолія Павловича – дружині Н. А. Біловій, сестрі Н. П. Рубан, брату Л. П. Травлєєву, їх нащадкам.

*Колектив кафедри геоботаніки, ґрунтознавства та екології
Дніпропетровського національного університету ім. О. Гончара,
Наукова рада з проблем ґрунтознавства НАН України,
Відділення загальної біології НАН України,
Українське товариство ґрунтознавців та агрохіміків,
Українське ботанічне товариство,
редакційна колегія журналу «Ґрунтознавство»*